

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXVI Nr. 14

KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 3, 1986

JUL 9 KAINA 25 c.

Kasdien

PRIEŠ CHEMINĮ GINKLĄ SVARBUS JUBILIEJUS KINAI TARIASI SU ANGLAIS VYKDYKIME TARIMUS

Vis garsiau ir dažniau JAV administracija ir karo šalininkai kalba apie gaminimą ir dislokavimą naujos kartos cheminių ginklų. Didžiosios Britanijos laboristų partijos nacionalinis vykdomasis komitetas griežtai pasmerkė tą sumanymą, taipgi mūsų vyriausybės poziciją tuo klausimu kritikavo ir Anglijos premjerė Margaret Thatcher.

Įvykusiame posėdyje laboristų partijos vadovaujantios organizacijos priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma, kad jokiais sąlygomis neleis, kad JAV cheminis ginklas būtų dislokuotas Britanijos žemėje.

Reikia tikėti, kad ir kitos NATO valstybės paseks Anglijos laboristų pasisakymą.

Austrijoje, Vienos mieste, įvykusiame masiniame mitinge, buvo atžymėtos 50-osios metinės nuo suorganizavimo iš virš 50 šalių internacionalinės brigados kovoti prieš Ispanijoje veikiančią fašizmą, kuriam vadovavo diktatorius F. Franco.

Tame priešfašistiniame mitinge buvo pakartoti šūkiai: "Fašizmui bus užkirstas kelias", "Geriau mirti stovint negu gyventi klūpant!"

Mitingą suorganizavo veteranai — internacionalinių brigadų narių austrų ir Austrijos komunistinis jaunimas.

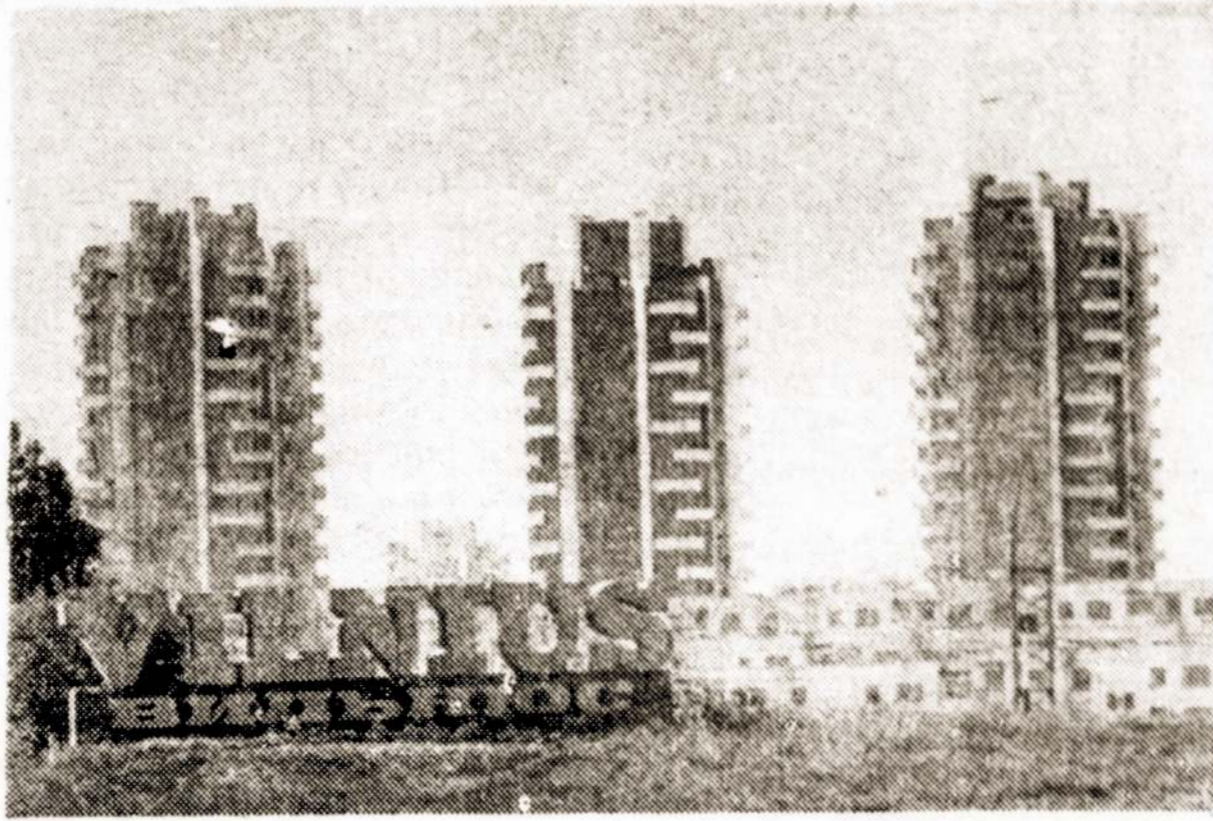
Balandžio pradžioje į Londoną buvo atvykęs Kinijos komunistų partijos centro komiteto generalinis sekretorius Hu Jaobanas su oficialiu vizitu. Ta proga jis susitiko ir su Anglijos premjere M. Thatcher. Sakoma, kad buvo svarstoma abiejų šalių santykių būklė ir ryšių plėtojimo perspektyvos.

Pasirašytas Anglijos ir Kinijos "memorandumas dėl savitarpio supratimo", nutiestas planas kintų studentų mokymo Anglijoje būgyje 10 metų.

Pranešime iš sostinės Santiago sakoma, kad saugumiečių būrys įsibrovė į Čilės centrinio universiteto teritoriją nuslopinti studentų akciją prieš Pinočeto režimą.

Studentai reikalauja diktatoriaus atsistatydinimo, taipgi jie griežtai priešinasi ir protestuoja, kad aukštojo mokslo sistemos valdymas perduodamas į privačių asmenų rankas, o tiems žmonėms mažai terūpi tautos interesai.

Vietoje išklausti studentų rei-

Pagyvino Vilniaus panoramą gražiai į naujuosius miesto mikro-
rajonus įsijungę daugiaaukščiai monolitiniai gyvenamieji namai.
K. Jankausko nuotraukoje: monolitiniai namai Šeškinėje.

Konkursai, festivaliai

Kai Vilniaus gatvėse ir aikštėse sužaliuoja liepos, į senąją Lietuvos sostinę ateina pavasario grožio ir jaunystės šventės. Bene ryškiausiai į miesto kultūrinį gyvenimą įsiliejo kasmetinis liaudies muzikos festivalis "Skamba, skamba kankliai". Jis pasižymėjo ir masišku, ir žiūrovų gausumu. Visą savaitę senamiesčio kiemuose skambėjo lietuvių liaudies melodijos.

Tai jau vienuoliktas toks festivalis Vilniuje. Tiesa, pirmaisiais metais jis apsiribodavo viena sekmadienio popiete ir koncertuodavo vos keliolika kolektyvų. Dabar gi šventė tapo tikrai masiniu renginiu po atviru dangumi. Kiekvieną pavakare koncertavo tautiniai folkloro ansambliai. Tinkamiausia jiems vieta pasirodė prieš kelnerius metus restauruoto Alumnato kiemas. Ir melodijos čia aidžiau skamba, ir žiūrovams patogiau stebėti reginį iš rūmų aukštų. Vilniškių saviveiklininkų pasirodymus praturtino svečiai — Estijos etnografinis ansamblis "Leiko" iš Viarsko kaimo ir Baltarusijos Stobūnų kaimo etnografinis ansamblis. Vilniečius labai sudomino ir dzūkų dainų atlikėja Veronika Povilionienė, koncertavusi

kalavimų, užpuolikai daugelį studentų sumušė, virš 20 areštavo.

Praėjusiame "Vilnius" dalininkų suvažiavime buvo pasisakyta už sukėlimą \$20,000 laikraščio paramai. Suma nemaža, bet be tokios paramos bus nelengva laikraščiui gyvuti. Tiesa, mūsų eilės retėja, bet laikraščio išlaidos ne mažėja, o didėja, kai viskas brangsta. Pašto siunta ir ta pabrango.

Pasistenkime sukelti minėtą sumą ir pasirūpinkime, kad laikraštis nesustotų lankęs savo skaitytojų.

J. Marazienė

Vilniaus universiteto teatro salėje. Festivalis pasibaigė greta universiteto esančioje Kutuzovo aikštėje dideliu bendru visų folklorinių ir etnografinių ansamblių koncertu.

O savotiškų festivalio prologu tapo miesto šokių šventė, paskutinį gegužės sekmadienį tūkstančių tūkstančius vilniečių sukvietusį į Kalnų parko estradą. Tautų draugystė, taikus kuriamasis darbas, laiminga vaikystė, — ryškia šių temų spalva nuskaidrino tą šokių pyne. Margaspalviai tautiniai kostiumai mirguliavo parko estradoje, jaunimą keitė senimas, smagiai šoko žiūrovų simpatijas pelnę mažyliai. Tarp atlikėjų buvo Vilniaus universiteto, "Ugnelės" vaikų, "Rūtos" ir "Vilijos" jaunimo ansambliai, mokyklų ir pramonės įmonių šokių kolektyvai. Žiūrovus nuotaikingomis melodijomis linksmino ir jungtinė kaimo kapela.

Šiuos masinius renginius prasmingai papildė Vilniaus knygos šventė.

Festivaliai, dainų ir šokių šventės vyksta ir kituose Lietuvos miestuose ir rajonuose. Tuo tarpu atskirų žanrų meno saviveiklos kolektyvai pradėjo varžybas dėl geriausiųjų vardų. Antai Trakų saloje prie pilies rūmų įvyko respublikos kaimo kapelių konkursas "Grok, Jurgeli". Čia varžėsi liaudies muzikantai iš visos Lietuvos. Geriausia pripažinta kompozitoriaus Jurgio Gaižausko vadovaujama Trakų "Galvės" liaudies kaimo kapela, kuriai ir atiteko svarbiausias apdovanojimas — Trakų pilies prizas.

Jau penkiolika metų Raudondvaryje prie Kauno rengiami mišrių chorų konkursai. Šiemet pirmą kartą jis buvo respublikinis. Tūkstančiai dainininkų iš visos Lietuvos suvažiavo į šį miestelį prie Nevėžio, kur gimė ir augo chorinio dirigavimo Lietuvoje

pradininkas, lietuvių muzikos klasikas Juozas Naujalis. Čia konkurso Didįjį prizą pelnė Kapsuko "Suvalkijos" mišrus choras. Prizais apdovanoti Kretingės prekybinių "Gintaro" mišrus liaudies choras, Kauno rajono Babtų kultūros namų choras.

Kelias dienas Šiauliuose vyko profesionalių pučiamųjų orkestrų respublikinis saskrydis. Vario dūdos skambėjo miesto gatvėse, skveruose, salėse. Šventėje dalyvavo dūdoriai iš Vilniaus, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių K. Poželos poilsio parko pučiamųjų orkestras, keli saviveikliniai kolektyvai. Baigiamojo koncerto metu vasaros estradoje skambėjo operų ir baletų muzikos fragmentai, lietuvių ir kitų tautų kompozitorių kūriniai.

Savo masinius renginius Lietuvos meno mylėtojai skiria Tarp-tautinius Taikos metams. Jie gražiai įsilieja į Antrąjį sąjunginį liaudies kūrybos festivalį.

J. Žukauskas

NORI GRAŽINTI ISPANIJAI GIBRALTARĄ

Galutinis Ispanijos politikos Gibraltaro atžvilgiu tikslas — gražinti Ispanijai dabartinę Britanijos koloniją. Tai pareiškė užsienio reikalų ministras Francisco F. Ordonez. Kalbėdamas apie šalyje įvyksiančius parlamento rinkimus, jis pažymėjo, kad Ispanijos vyriausybė, jeigu nugalės socialistai, "tęs ir aktyvins derybas" su Anglijos vyriausybe dėl Gibraltaro.

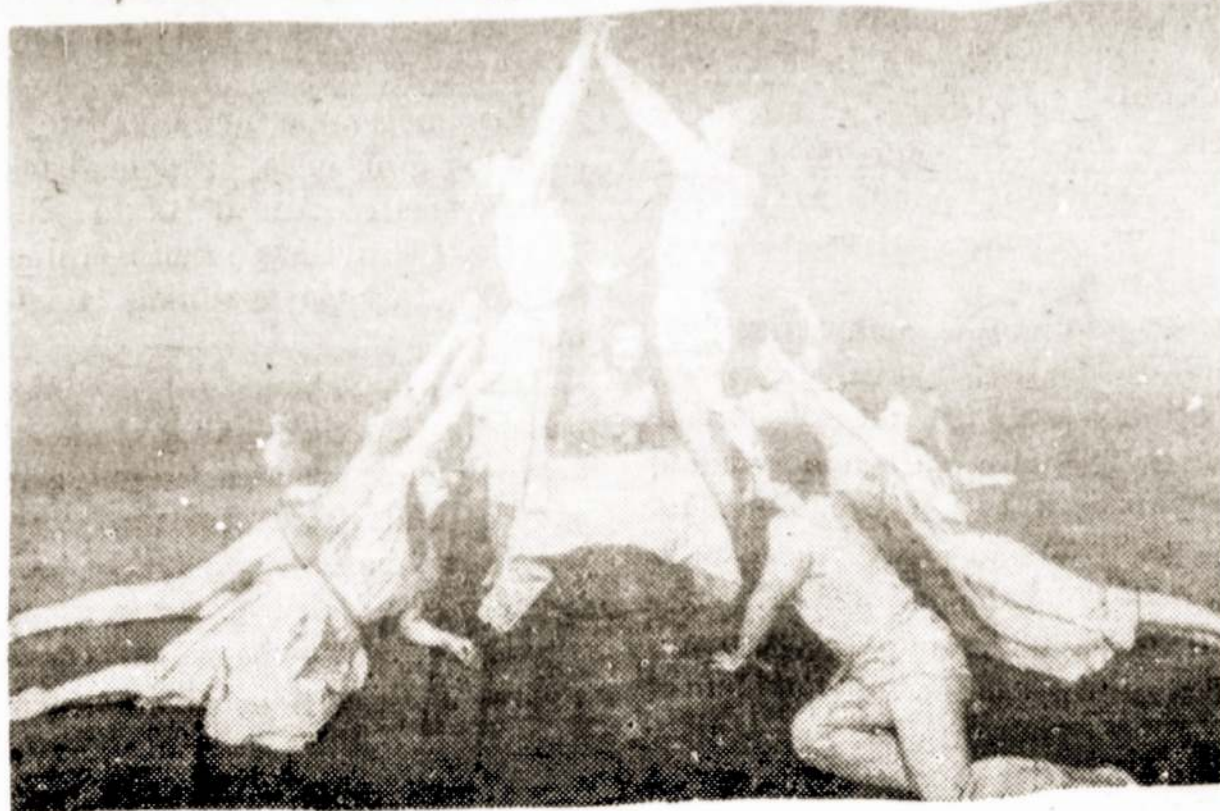

Telšių taikomosios dailės technikumui diplomus šiemet gaus apie 40 moksleivių. Tai specialistai respublikos dailės kombinatams, lengvosios pramonės ir buitinio gyventojų aptarnavimo įmonėms.

Artėja mokslo metų pabaiga, moksleiviai ruošia kursinius diplominius darbus. Nemažai jų sukūrė tekstilės, metalo, medžio apdirbimo specialistai, dizaineriai.

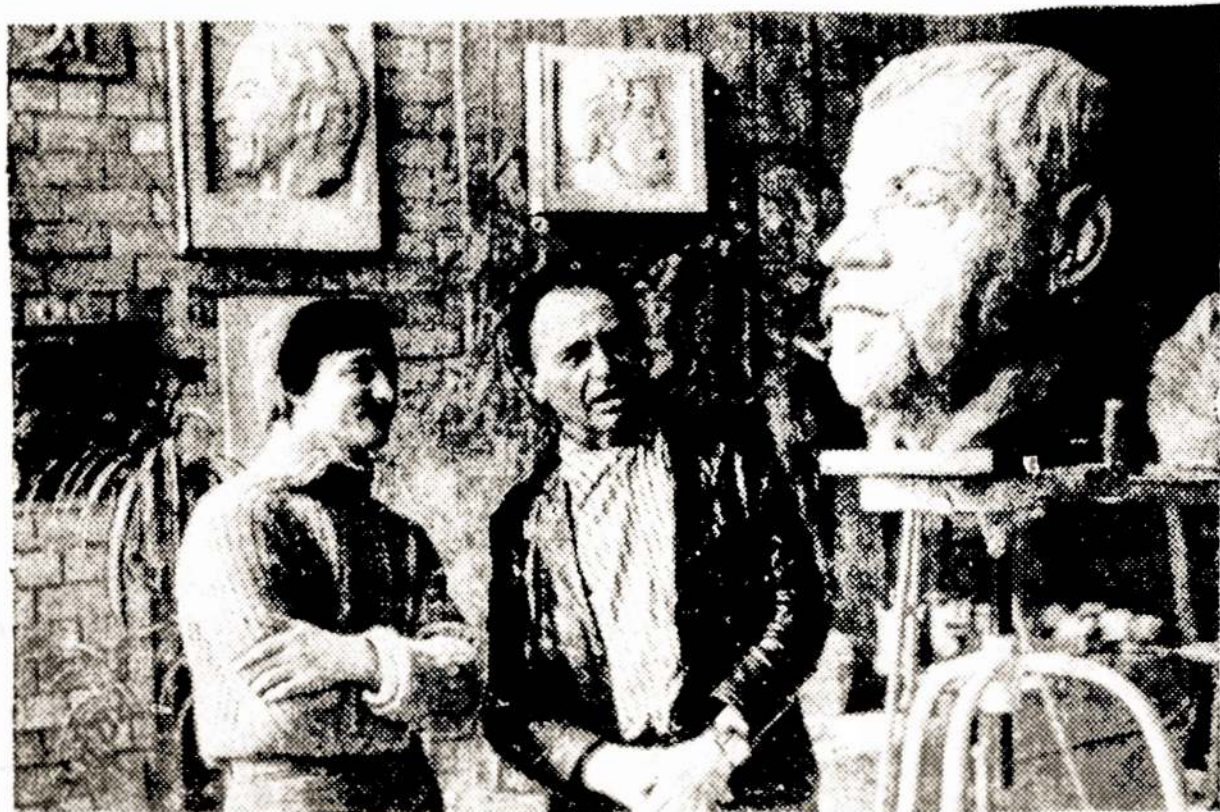
V. Gulevičiaus nuotraukoje: technikumui moksleivės A. Baltrušaitytė, R. Simutytė ir I. Kušinskaitė demonstruoja savo kūrybos drahužius. Tai jų diplominiai darbai.

Kas naujo Lietuvoje

Kauno Spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamyklos kultūros ir sporto rūmai jungia daug meno saviveiklos būrelių, sporto kolektyvų. Viena jų — jaunimo muzikinė studija, veikianti jau dešimt metų. Per šį laikotarpį jaunieji scenos entuziastai paruošė 17 premjerų.

K. Jurelės nuotraukoje: scena iš Justino Marcinkevičiaus mitologinio farso "Ikaras".

Ypatingą vietą vaizduojamoje dailėje užima portretas. Kurdami žymių savo amžininkų atvaizdus tapybos drobėse, grafikos lakštuose, skulptūros darbuose, dailininkai tarsi tiesia tiltus tarp epochų, suartina žmones, toli vienas nuo kito gyvenančius. Tiek mūsų, tiek ir ateities kartoms visada bus brangus L. Paškauskaitės raižinių ciklas "Tarybų Lietuvos mokslininkai", S. Veiverytės daugiafigūrinės monumentalios drobės, jamžinūsios mūsų žymiuosius chirurgus, architektus, kino operatorius, scenos meistrus, V. Ciplijausko, V. Karatajaus nutapyti amžininkų portretai. Be portreto nebūtų ir tų įspūdingų momentų, kuriais pagrįstai didžiuojasi Lietuva. Papildėje, ant aukšto postamento iškilęs, žvelgia į mus V. Grybo Simanas Daukantas, visiems laikams Druskininkuose "apsigyveno" V. Vildžiūno Čiurlionis, Biržuose — K. Bogdano Julius Janonis, Vilniuje — G. Jokūbonio Kipras Petrauskas, Adomas Mickevičius.

V. Gulevičiaus nuotraukoje: Lietuvos TSR liaudies dailininkas B. Vyšniauskas prie savo sukurto TSRS liaudies artisto J. Miltinio skulptūrinio portreto. Kairėje — autoriaus jaunesnysis kolega — skulptorius S. Kuzma.

SMAGU GYVENTI SASNAVOJE

Sasnava — kaimas Kapsuko rajone, tokio pat pavadinimo kolūkio centras. Pati gyvenvietė nepanaši į tradicinę Lietuvos miestelį su centru ir turgaviete. Namai — vieno ar dviejų aukštų, gerai matomi nuo Kauno-Kapsuko plento arba iš pravažiuojančio per kolūkio žemę traukinio vagono.

— Nors Sasnavos apylinkės negali pasigirti gamtos grožiu, — sako kolūkio pirmininkas Vidmantas Daubaras, — bet žmonės centrinėje ūkio gyvenvietėje mielai kuriasi. Miestelyje iškilo vidurinė mokykla, kurioje mokosi per 400 mokinių, vaikų darželis-lopšelis, kultūros namai, biblioteka, ryšių

mazgas, parduotuvės, valgykla, apylinkės vykdomojo komiteto ir kiti pastatai. Vien praėjusiais metais kolūkiečiai pasistatė arti dvidešimtmeties namų. Ypač noriai statosi namus jaunos šeimos.

Sasnava žmones patraukia gera tvarka, aukšta žemdirbystės kultūra ir išvystyta gyvulininkyste. Gyvuliai šeriami tik pagal pažangias technologijas, todėl penimi galvijai greitai pasiekia pusės tonos ir didesnį svorį. Už pirmarūšę produkciją ūkiui mokama papildoma priemoka. Gautas lėšas kolūkis panaudoja gamybai vystyti, visuomeniniams ir ypač gyvenamiesiems pastatams.

BROLIŠKO BENDRADARBIAVIMO KELIU

Balandžio viduryje Tarybų Lietuvoje surengtos Vengrijos Liaudies Respublikos ekonomikos ir technikos dienos. Jų metu organizuotos parodos, simpoziumai, kiti renginiai akivaizdžiai parodė didžiulę naudą, kurią socialistinėms šalims duoda tarpusavio bendradarbiavimas. Prie jo stiprinimo kartu su kitomis tarybinėmis respublikomis aktyviai prisideda ir Tarybų Lietuva.

Daugelis respublikos šalių, ir mūsų pačios, praplinėjimo, tapo įmanoma. Pavyzdžiui, Suomijos Pagalbinis Tarybų Liaudies VDR, VDR, Vengrijos, Čekoslovakijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos, Vengrijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos įmonėse, išleidžiančiose tiksluosius prietaisus. Broliškos šalys aprūpinamos Lietuvoje pagamintais suvirinimo agregatais, elektronine skaičiavimo technika, kuro aparatūra, maisto pramonės automatais, kita produkcija.

Palankiai apie socialistinės sandraugos šalyse pagamintą techniką atsiliepia ir respublikos žemdirbiai.

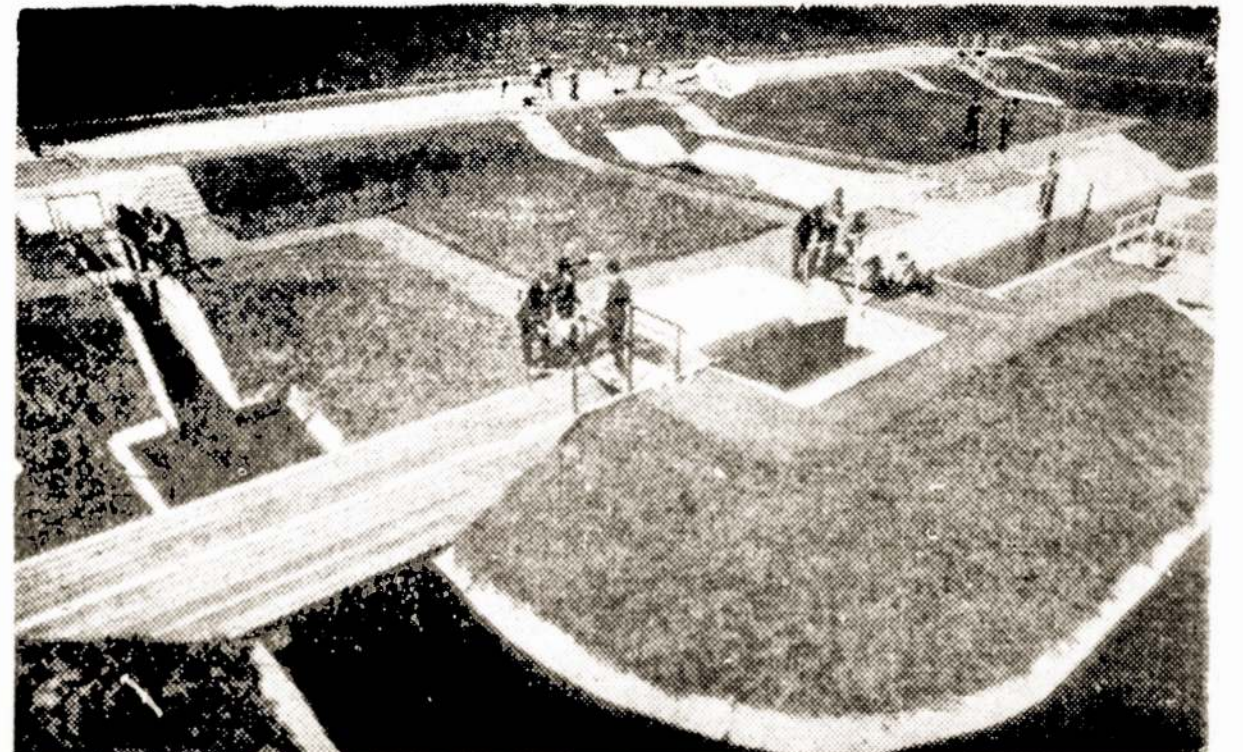
Ypač populiarūs Tarybų Lietuvoje čekoslovakiečių cukrinių runkelių nuėmimo kombainai. Jais dabar sudorojamas praktiškai visas "saldžiųjų šaknų" derlius. Laukuose taip pat dirbuojasi nemažai traktorių, kitos technikos su ženklu "pagaminta VDR".

Savo ruožtu nemažai Tarybų Lietuvos produkcijos isigija socialistinės šalys. Jose populiarūs labai įvairūs metalo pjovimo įrenginiai, kuriuos gamina Vilniaus "Žalgiris", "Kaukas", Kauno F. Dzeržinskio, kitos gamyklos. Jų smagumą patvirtina Romos, Pragos, Čekoslovakijos automatinis gamybos linos. Vengrijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos įmonėse, išleidžiančiose tiksluosius prietaisus. Broliškos šalys aprūpinamos Lietuvoje pagamintais suvirinimo agregatais, elektronine skaičiavimo technika, kuro aparatūra, maisto pramonės automatais, kita produkcija.

O štai modernius dažymo agregatus, be kurių neapsieina praktiškai nė viena statyba, kartu gamina Vilniaus Statybos apdailos mašinų ir Budapešto mechanikos gamyklų kolektyvai. Su Bulgarijos, Čekoslovakijos, VDR, Vengrijos specialistais Vilniaus mokslininkai sukūrė unifikuotus elektros variklius socialistinės sandraugos šalims. Šios mašinos patikimesnės ir ilgaamžiškesnės už tokias pat gaminamas Vakarų valstybėse.

Glaudūs ryšiai sieja Lietuvos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos buitines chemijos gamintojus. Jie nuolat keičiasi gamybos naujovėmis, padeda vieni kitiems plėsti didelį paklausą turinčios produkcijos išleidimą. Ir tokių pavyzdžių dešimtys.

Vytautas Žemaitis

Mokomoji hidrotechninė sistema po atviru dangumi pradėjo veikti Lietuvos žemės ūkio akademijoje Kaune. Prie Grauzės upelio pastatyta galinga apytakinė siurblinė. Ji tiekia vandenį visam hidrotechniniam kompleksui, kurį sudaro drėkinimo sistemos, nedidelė hidroelektrinė su laivybos šliuzu ir žuvų takais. Yra naujausios melioravimo technikos poligonas. Greta pastatyti hidromelioracijos žemėtvarkos fakulteto nauji korpusai. Auditorijos ir laboratorijos aprūpintos modernia aparatūra, matavimo prietaisais, tobulais įrengimais. Dalį pastarųjų pagaminė akademijos dėstytojai ir studentai.

Šiomet akademią baigs 100 melioracijos specialistų, o iš viso perkario metais jų paruošta 1,000.

K. Jurelės nuotraukoje: prie laukų drėkinimo įrenginių studentai vykdo laboratorinius darbus.

Pačioje gyvenvietėje namus yra pasistatę ūkio vadovai bei specialistai, apylinkės tarybos darbuotojai.

Jie kartu su visais gyventojais rūpinasi ir kolūkio gamyba, ir socialiniais klausimais — parduotuvės, valgyklos, buitines paviljono ir kitų visuomeninių pastatų statyba, tvarka prie sodybų ir gatvėse. O tų rūpesčių plečiantis miesteliui nuolat atsiranda. Štai neseniai reikėjo įrengti kanalizaciją, ne per centrą, o

šalia gyvenvietės nutiesti kelia traktoriams ir kitoms mašinoms. Jaunimas pageidauja naujų kultūros namų, kavinės, sporto salės, uždaro vandens baseino. Kasmet vis daugiau atsiranda norinčių išvykti į ekskursiją po Maskvą, Leningradą, Kaukazą ir Vidurinę Aziją, užsienio šalis. Šie norai ir reikalavimai — savų žemdirbių vaikų norai. Ir ūkio vadovai juos stengiasi tenkinti.

Stanislovas Pleskus
Vilnis, 1986 m. liepos 3 d.

DAILĖS GALERIJA ŠIAULIUOSE

A. Dilio nuotraukoje: šiaulių dailės galerijoje.

Šiauliuose, „Aušros“ muziejaus antruosiuose rūmuose atidaryta nauja dailės ekspozicija. Aštuoniuose salėse eksponuojama apie 600 liaudies dailės ir profesionaliojo meno kūrinių. Ekspozicijoje pasistengta parodyti visa, kas charakteringiausia ir vertingiausia yra sukaupta muziejuje.

Keturios salės skirtos liaudies menui, ir čia, žinoma, vyraujanti vieta atiduota skulptūrai. Gana gausiai parodoma senoji liaudies tapyba ir graviūros.

Taikomoji liaudies dailė nepastebimai perauga į nūdieną. Ypač tai atsispindi audiniuose ir keramikoje: įžymieji kuršėniškiai puodžiai Paulauskai, Radeckai, Verteliai, Stupurai, Sutkauskiai — tai lyg tiltas tarp praeities ir dabarties. Tą patį galima pasakyti ir apie drožėjus Feliksą Vargoną ir Juozą Rušiną, pynėją Joaną Rudauskienę. Šiuolaikinės liaudies dailės skyriuje orientuotasi į vietinius liaudies meistrus.

Lietuvos dailės skyriuje yra XVII-XVIII amžių nežinomų autorių portretų. Tai labai įdomus dailės raidės tarpnis, kaip tik čia slypi daug netikėtumų ir atradimų. Ekspozicija teisėtai gali didžiuotis tokiais kūriniiais kaip Vinco Smakausko „Lietuvos ir Lenkijos karalius Steponas Batoras“, Pranciškaus Smuglevičiaus „Charono laivas“, Vinco Sledzinsko „Vyro portretas“.

Įvairi ir įdomi užsienio dailės ekspozicija, „Aušros“ muziejus turi unikalią japonų graviūrų kolekciją. Saksonijos ir Sevro porceliano pavyzdžiai suteikia šiai salei reprezentacinio puošnumo ir turtingumo.

XX a. pirmųjų dešimtmečių Lietuvos dailė pristatoma dailininkais, kurių dauguma susiję su

Šiauliais. Turtingai pateklama Marečs Katiliūtės kūryba: šalia populiarių graviūrų eksponuojami jos tapyti „Autoportretas“, etnografo ir fotografo Balio Buračo portretas. Eksponuojama Kazio Šimonio grafika įdomi tuo, kad ji buvo sukurta Šiauliuose leidžiamiems „Kultūros“ bendrovės leidiniams iliustruoti. Puikus Matislavo Dobužinskio kūrybos pavyzdys — „Žagarės malūnas“. Stasio Ušinsko kūrybai atstovauja vienas iš geriausių jo paveikslų — 1937 metais nutapyti „Pakruojo valsčiai“. Čia yra tokie reikšmingi kūriniai, kaip Leono Katino ankstyvosios drobės, Vlado Eidukevičiaus „Profesorius Ignas Prielgauskas su žmona“, Ant. Žmuidzinavičiaus, Viktoro Vizgirdos, Adomo Varno, Sofijos Remerienės drobės. Pasistengta atskleisti įvairiapusę Gerardo Bagdonavičiaus kūrybinę veiklą. Deja, veteranas nebepamatė jos vaizdo savo akimis — mirė 1986 m. vasario 3 d., eidamas 85-uosius metus.

Šiuolaikinei lietuvių tarybinei daliai paskirta viena salė. Išskeltas uždavinys, o ir norėta parodyti tiek bendrąją Lietuvos dailės raidą, tiek ir šiaulių dailininkų kūrybą. Eksponuojamos Silvestro Džiaukšto, Leonardo Tuleikio, Jono Švažo, Sofijos Veiverytės, Algirdo Petruolio drobės, Aldonos Skirutytės, Antano Kučo, Stasio Krasausko grafikos lakštai. Šiaulių dailininkams atstovauja Vitolio Trušio, Aloyzo Toleikio, Rimo Buivydo, Joanos Tautjanskienės, Antano Visockio, Eduardo Jučnevicičiaus, Antano Krištopaičio, Vaclovo Zigmanto ir kitų kūriniai.

Naujoji ekspozicija pradeda savąjį gyvenimą. Ji įsijungė į Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos dailės galerijų eilę. **Vytenis Rimkus**

Daugiau kaip 3,700 specialistų Tarybų Lietuvos buities tarnybos įmonėms paruošė per penkiolika metų Šiaulių 43-oji vidurinė profesinė technikos mokykla. Jos auklėtiniai — kirpėjai, siuvėjai, avalynės taisytojai, buitinių prietaisų ir mašinų remontininkai dabar dirba kiekviename rajone.

A. Dilio nuotraukoje: moksleivių kirpykloje. Vilnis, 1986 m. liepos 3 d.

SCENOJE — KLASIKINIS BALETAS

Hošimino teatro scenoje — šventinis koncertas, skirtas tarybinės liaudies Pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-mečiui. Salė pilnutėlė. Simpatiška mergina, programos vedėja, paskelbė numerį: Baletu trupė „Spalis“ atliks fragmentą iš P. Čaikovskio baletu „Delfinai“.

„Delfinai“ baletas Vietnamo tarybinio teatro trupės „Spalis“ repertuare. Šis baletas yra vienas iš geriausių tarybinio teatro repertuaro. Baletas „Delfinai“ — A. Chačaturjano baletas „Spartakas“, ir vėl salė pilnutėlė. Plojo nuostabiui porai Čan Van Lajui ir Ngok Niung.

Panorėme iš arčiau susipažinti su šia baletu trupė. Susitikome. Jos meno vadovas 38-rių metų Čan Van Lajus mums papasakojo, kaip Pietų Vietname atsirado klasikinis baletas.

— Nuo vaikystės labai mėgstu muziką ir liaudies šokius, — pasakoja Čan Van Lajus. — Tačiau, baigęs vidurinę mokyklą, tėvų reikalavimu įstojau į Hanojaus dailės institutą. Ir būčiau tapęs dailininku, jei ne... filmas baletas „Romeo ir Džuljeta“, kurį rodė Hanojaus televizija. Aš pirmą kartą pamaciau, kaip šoka Galina Ulanova, Aleksčjus Jermolajevs, kiti tarybinio baletu meistrai. Šokiai mane sužavėjo — išraiškingi, nušlifuoti, grakštūs. Prieš mane atsivėrė naujas pasaulis, ir aš „susirgau“ baletu. Tačiau, kur išmokyti klasikinio baletu abėcėlės? Ėjo 1971-ieji, šalis kovojo su amerikiečių agresoriais.

— 1974 metų vasario 18-oji įstrigo man į atmintį visam gyvenimui, — toliau tęsė pasikalbėjimą Lajus. — Tada aš susipažinau su Kulbulu Mademilova, Kirgizijos TSR nusipelniusia meno veikėja, mano būsima pedagoge. Ji ir Ibrahimus Jusupovas, baletmeisteris iš Taškento, atvyko į Hanojų padėti ruošti režisorių Vietnamo nacionaliniam baletui. Mane priėmė į mokyklą, ir po pustučių metų man įteikė režisoriaus diplomą. Tuo pačiu laiku baigiau ir dailės institutą.

1975 metų gegužės 3 dieną Hanojaus didžiojo teatro scenoje vyko šventinis koncertas, skirtas Pietų Vietnamo išvadavimui. Mūsų mokyklos absolventai pirmą kartą Vietname parodė klasikinį šokį. Tai buvo fragmentai iš A. Chačaturjano baletu „Spartakas“. Tąsyk publika mūsų pasirodymą sutiko gana šaltai: mano tėvynainiai beveik nieko nežinojo apie klasikinį baletą.

Baigęs mokslus, Čan Van Lajus išvyko į Hošiminą, pradėjo dėstyti konservatorijoje, merginas ir vaikus mokė Vietnamo liaudies šokių ir tuo pačiu laiku, sudaręs grupę iš pačių gabiausių, pradėjo juos mokytį klasikinio baletu.

Mane traukė tarybinė — geriausia pasaulyje — baletu mokykla, — sakė režisoriaus. — Aš tapau mistringas šio krašto klasikos propaguotojas.

Čan Van Lajus vadovaujanti devyntų merginų ir šešių vaikų trupė su nėsūdeginu mokėsi klasikinio baletu. Jie pasiūlė savo naująsias Vietnamo-Tarybų Sąjungos draugystės draugijos mokytojų grupę. Kultūros, švietimo, Tarybų sąjungos, Tarybų Sąjungos draugystės draugijos mokytojų grupė „Spalis“ atliks šokį „Delfinai“.

Mus jau seniai pripažino ir mėgsta, — kalba Čan Van Lajus.

Savo programą parodė beveik visų Pietų Vietnamo provincijų gyventojams, internacionaliniam Čiano hidroelektrinės (Vietnamo-Tarybų Sąjungos bendradarbiavimo objekto) statybinių kolektyvui. Mūsų repertuare — 15 fragmentų iš įvairių baletų. Aš pats statau šokius, piešiu kostiumų, dekoracijų eskizus. Viso to mane išmokė Kulbulu Mademilova. Dabar mūsų mieste klasikinio baletu mokosi daugiau kaip tūkstantis mergaičių ir berniukų. Pastaruoju metu ruošiami programą „Už taiką ir draugystę“, kurią parodysime koncerte, skirtame Didžiojo Spalio 68-osioms metinėms.

V. Burbulis, TASSo korespondentas

Šiaulių rajono „Tarybų Lietuvos“ kolūkio fermoje auginama aštuoniolika tūkstančių juodsėdabrių, šiaurinių žydrųjų lapų ir audinių. Žvėrelių kailiukai išdirbami vietoje. Jų galima įsigyti Šiauliuose, kolūkio firminėje parduotuvėje.

A. Dilio nuotraukoje: parduotuvės vedėjas R. Liutkus demonstruoja kailiukus.

TRUMPAI

• Nesubrendęs žmogus pasižymi tuo, kad jis pasiryžęs dėl kilnaus tikslo numirti; tuo tarpu subrendęs žmogus pasiryžęs tam tikslui paskirti savo gyvenimą. (D. Selindžeris)

— Klaipėdoje, po trejų metų pertraukos, Danės upės krantinėje vėl prisišvartavo kapitališkai suremontuotas burlaivis „Meridianas“. Pastatytas 1948 metais, ilgą laiką juo plaukiojo Rygos, Klaipėdos, Kaliningrado jūreivystės mokyklų auklėtiniai.

SKAITLINGAS IR PAVYZDINGAS KULTŪRIEČIŲ SĄSKRYDIS

Birželio 17 d. įvyko Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijos narių susirinkimas. Jis buvo skaitlingas. Kaip jau buvo pranešta, drg. Helena Beadalytė užsakė šaunius pietus, kad pavaišintų draugijos nares, prisimindama savo mylimus tėvelius, kurie gyvendami buvo veiklūs pažangiečiai ir rėmė visus kovas už darbo žmonių pilnesnį ir šviesesnį rytojį. Pasivaišino prieš susirinkimą. Vaisės paruošė draugijos pirmininkė A. Vaitkienė, talkininkaujant A. Pauliukienei. Dalyvių tarpe buvo keletas draugų vyrų.

Pasivaišinę, visi padėkojo mielai Helenai už tokį gražų mostą. Po to sustojo ir tylos minute pagerbė Felix ir Helen Beadal atminimą.

Gražu, kad draugė Helena nepamiršta mylimų tėvelių ir juos prisimindama taip gražiai pabendruoja su draugijos narėmis.

Po vaišių pradėtas susirinkimas, kurį atidarė pirmininkė A. Vaitkienė 1 val. po pietų ir vedė tvarką. Sekretorė paskaitė prašyto susirinkimo tarimus, kurie buvo priimti.

Valdyba raporte pažymėjo, kad atliekami visi darbai, kurie jai paskirti. Finansų raporte pažymėta, kad iš banko paimta \$275. Iš jų apmokėtos visos sąskaitos ir pridėta \$70.40 prie "Vilnies" vajininkės gautos \$79.60 dovanos už darbą vajuje ir įteikė dalininkų suvažiavimui \$150. Delegatė J. Marazienė davė raportą iš suvažiavimo.

Skaitytas laiškas nuo drg. Helen Trusk. Ji skundžiasi, kad dėl

ŠTAI KAS VYKSTA "VILNIES" PASTOGĖJ

Birželio 27 d. įvyko "Vilnies" bendrovės buvusios ir naujos direktorių tarybos narių posėdis.

Aptarti laikraštį liečiantieji reikalai. Iš administratoriaus raporto pasirodė, kad įskaitant gautus sveikinimus suvažiavime ir po suvažiavimo, iš viso gauta \$1,069.40. Taipgi pranešta, kad gautas laiškas nuo naujai suvažiavime išrinktos į direktorių tarybą Is. Peters. Ji atsisako iš minėtų pareigų, dar jų nepradėjęs eiti. Prižadastis sveikatos šovis. Laiškas priimtas ir į jos vietą pakviesta ir išrinkta suvažiavime atsisakiusi kandidata, kad gautas pranešimas iš tuot J. Marazienė. Taipgi raporuspausūvė, kur spausdinamas laikraštis, kad nuo liepos 1 d. bus pakeltas mokestis už laikraščio spausdinimą. Admistratorius irgi raportavo, kad teks pakęsti apdraudes bendrovę, bet jis sutiko tuo pasirūpinti. Posėdžio dalyviai padėkojo J. Pateckui už salės lubų sutaisymą. Administratoriaus raportas priimtas.

Redakcijos raportą davė J. Marazienė. Ji pažymėjo, kad jau nuo balandžio 19 d., kai S. Jokubka išvyko į Mayo kliniką žmonos gydymo reikalais, ji viena redagavusi laikraštį iki šio paskutinio numerio, kuris pasirodys liepos 3 dieną. Jai visą laiką prie laikraščio laužymo, t. y. klįjavimo į lapus, talkininkavo Pranas Vaitkus. Po šio numerio ji negalėsianti redaguoti laikraštį, nes turinti pergyventi operaciją, tai yra turi pašalinti augalį, kuris yra arti kairės ausies. Gydytojas sakė, kad geriau Vilnis, 1986 m. liepos 3 d.

menkos sveikatos negalinti dalyvauti, bet už tai prisuntę draugijai \$10 dovanų savo 92-ojo gimtadienio proga. Drg. K. Ainorienė taipgi negalinti dalyvauti, tai prisuntę \$1.20 mokestį ir 80c. paramos.

Ligonių lankytojos pranešė, kad nesveikuoja: K. Stukienė, M. Tampkienė, H. Trusk. o U. Juodaitienė iš slaugymo namų perkelta į ligoninę. Visos narės sveikino Adelę Copin, kuri po ilgos ir sunkios ligos susveiko ir dalyvavo susirinkime.

Buvo pasitarta apie išvykos suruošimą. Nutarta tuo klausimu tartis su Ex Mainierių klubu ir išvyką suruošti bendrai. Pirmininkė pasižadėjo klausimą aptarti su ex mainieriais.

Atžymėti gimtadieniai šių narių: F. Rimdžienės, U. Praturpėnės, Helen Trusk. Palinkėta joms ilgo, sveiko ir darbingo amžiaus. Sudainuota "Ilgiausių metų". Kadangi su kultūrietėmis dalyvavo ir drg. John Feiza, kuris tą dieną atžymėjo savo gimtadienį, tai ir jam sudainuota "Ilgiausių metų" ir palinkėta visuomet būti artimu draugu su kultūrietėmis.

Nežiūrint, kad vaišių išlaidas padengė Helena Beadalytė, narės sudėjo \$46.30 dovanų. Stambiau prie jų prisidėjo K. ir J. Sisevičiai, įteikdami \$7.

Sekantis susirinkimas įvyks liepos 15 d. 12 val. "Vilnies" salėje.

Beje, narės pažadėjo atnešti dovanėlių pasikeitimui, tad prašau nepamiršti. Sekr. J. M-nė

neatidėlioti.

Kitas laikraščio numeris išeis, kai S. Jokubka grįš prie darbo redakcijoje.

Nauja valdyba išrinkta sekamai: laikinai palikta pirmininke P. Malinauskienė, protokolų sekretore — J. Marazienė, išdinkinku — Julius Urbikas.

Sekantis posėdis įvyks liepos 25 dieną 1 val. popiet savoje salėje. Sekr. J. M-nė

A. DOČKIENĖ NEPAMIRŠO "VILNIES"

Birželio 17 d. laike kultūričių susirinkimo sutikau drg. A. Dočkienę ir P. Rimdžienę. Jos nusiskundė, kad prie geriausių norų jos negalėjusios atvykti į "Vilnies" dalininkų suvažiavimą, nors ir labai norėjusios atvažiuoti. Tai pasakiusios, drg. A. Dočkienė įteikė \$50 ir prašė įteikti administracijai, kad įskaitytų į suvažiavimo sveikinimų sąskaitą, o drg. F. Rimdžienė įteikė \$5.

Didelis ir nuoširdus joms dėkui už nepamiršimą paremti laikraščio "Vilnis". Vilnietė

MIRĖ KAZIMIERAS WELBASIS

Po gana ilgos ligos, birželio 12 d. mirė nuoširdus pažangietis Kazimieras Welbasis, 96 metų amžiaus. Velionis daugelį metų skaitė ir rėmė "Vilni", bet pastaruoju laiku, akimis nusilpus, skaityti negalėjo.

Velionis palaidotas birželio 14 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse. Giliam liūdesyje liko dukterė Stella Gapster ir jos šeima. A.

Aplankykite Lietuvą

Šiemet "Vilnies" Administracija organizuoja laikraščio skaitytojų grupes. Kaip paprastai, grupės Lietuvoje pabuvos po 10 dienų ir, labai galimas daktas, kurie norės galės po parą ar dvi nuvykti į savo gimtąsias vietas.

Trečia grupė išskris rugpjūčio 25 d., Maskvoje nakvos 2 naktis, Vilniuje 10 naktų. Grįžtant Maskvoje nakvos 1 naktį. Šia grupe kelionė, viešbučiai, maistas bei turai kainuos \$1,750 iš Niujorko.

Pirmoji ir trečioji grupės kelionėje truks 14 dienų, antroji — 15 dienų. Virš minėtos kainos gali pasikeisti.

Norintys kuria nors grupe vykti, paskubėkite registruotis, nes grupėse vietų skaičius ribotas.

Daugiau informacijų ir registracija kreipkitės:

"Vilnis" Administracija
3116 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
Telefonas: 1 (312) 842-7325

P.S. Šią žinią praneškite savo giminėms, draugams bei pažįstamiems.

"VILNIES" ADMINISTRACIJA

Mirus M. Marquardt-Plečkaitienei

Reiškiu gilią užuojautą velionės dukrai, sūnui bei jų šeimoms, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

Drauge su visais liūdziau netekus geros veikėjos.

N. VENTIENĖ (Richmond Hill, N.Y.)

Nuoširdi padėka atjautusiems mane laike staigos mirties WALTERIO MURELIO

Daratėlė ir velionis Walteris Mureliai

Gyvenime nicko nėra skaudesnio kaip netektį mylimo vyro, o dar skaudžiau, kai jo jautrios širdies plakimą sustabdo staigi, netikėta ir nenujausta mirtis. Tai aš pergyvenau, kai mano mylimas Walter Murelis 1986 metais balandžio 20 dieną atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Nežiūrint, kaip skausmai širdį varstė, turėjau susisiekti su krematoriumu, jo palaikus sudeginti, o pelenus suberti į urną. Tie pelenai dabar esti pas mane, o pirmai progai pasiūtkius bus nuvežti į Čikagą ir palaidoti Lietuvių Tautinėse kapinėse šalia jo velionių tėvelių A. ir A. Murelių. Ypač buvo nelengva visa tai patvarkyti, kai ir mano sveikata pašlijusi.

Turiu pasakyti, kad tose sunkiose gyvenimo dienose susilaukiau iš daugelio draugų nuoširdžios užuojautos. Vieni prisuntė užuojautos laiškus, telegramas, kiti gyvu žodžiu reiškė užuojautą ir prašė ramintis, primindami, jog kas mirė jau į gyvenimą negrįš, ir patarė žiūrėti savo sveikatos. Toks didelis mielų prietelių atjautimas teikė man stiprybę pergyventi tą baisų sielvartą.

Teikitės priimti mano nuoširdžių padėką už tokį gilų atjautimą — už išreiktas užuojautas laiškais, telegramomis, per telefoną ir gyvu žodžiu. Jūsų toks jautrus ir nuoširdus atjautimas manęs nebus užmirštas iki manoji širdis plaks.

Laikraščiu "Vilnis" už paslaugas įteikiu \$50 paramos.

Liūdinti žmona **DARATĖLĖ MURELIENĖ**
Warminster, Pa.

